

విదనవిదన

“గంగమ్మ తల్లికి కేంగల్య పూదండ,
కాలిందికి తెల కల్వదండా||
గోదావరి తల్లికి గొజ్జంగి పూదండ,
సరసా తికి సన్న జాజిదండా||”

కూనిరాగం తీస్తూ నాయనమ్మ బియ్యపు
చేట ముందు పెట్టుకు కూర్చుంది పెద్ద
తిమ్మడి పోట్లబలతో, చిన్న చెల్లెలి
ఉత్తుతి అలకలతో, పసివాడి కోడన
ధ్వసులతో గండర గోళంగా, పెలియిల్లలా
వుండే మాయిలు ఆ రోజు యెందుకొ
ప్రకాంతంగా వున్నది ఏడ్చి యెడ్చి చిన్న
వాను అప్పుడే అమ్మ ప్రక్కలో పడుకుని
నిదురపోయాడు పెద్ద తమ్ముడు బడికి
వెళ్ళాడు చిన్న చెల్లెలు పొరుగుంటి
కోటిలో ఆనుకోవటానికి కామాలు వెలింది

నిశ్చలమయిన ప్రకాంతతికి వాచి పోతు
కాను, యిన్ని రోజుల
నంచీ చావిట్లో యాజీ
చెరులో కూర్చుని ప్రస్త
కం తెరిచాను

“కిష్ట యేణమ్మకి కోదంగి పూదండ,
కాయేరికి చంద్రకాంతి దండా||”

నాయనమ్మ కంటిన్యూ చేస్తూన్నది
పొటను ఏ మాత్రం సంస్కారం కానీ,
రాగజ్ఞానం కానీ లేని నాయనమ్మ
పొటలో, భావంలో, రాగంలో-ఎంత
మాధుర్యం! సంగీత జ్ఞానం యే మాత్రమూ
లేదు నాయనమ్మకి ఏ స్థాయిలో యే
విధంగా గొంతు వొణికించాలో, యే రాగా
నికీ యే తాళం సరిపోతుందో ఆమెకి కొంచ
మైనా తెలీదు ఆ జానపద గీతం రచించిన
ఆ పల్లె హృదయానికి వ్యాకరణం అంటే
యేమిటో తెలీదు పోతే-గణ, యతి,
ప్రాసల పేర్లు ఆ పల్లె కవి యే నామా విని
వుండదు ఏదో మహాత్మరామభూతిలో,
యేదో భరించలేని పరమానందం కలిగిన
సమయంలో-ఆ హృదయంలోనుంచీ, ఆ
పొట సహజంగా వచ్చివుంటుంది అంటే!
అయినా, ఆ పొటలో యెంత తియ్యదనం!
కోకొట్టి నిద్ర వుచ్చుతున్నది

జానపద గీతామాధుర్యం నుంచి వున్న
కంలో లీనమయినాను మెల్లి మెల్లి గా
అంతా స్వప్న జగత్తులో విహరిస్తున్నట్టే
తోస్తున్నది

వాస్తవ ప్రపంచం నుంచీ యెంతో
దూరం వెలిపోయాము కనీ, నేనూ కొంత
సేపు తెలిమబ్బుల్లో, చుక్కల కాంతుల్లో,
కొంతసేపు కడలి పొంగుల్లో, యిసుక
తిన్నెల్లో, కొంతసేపు సెలయేటి
వంపుల్లో, అడవిపూల పరిమళాలలో తేలి
పోయాను కవి చిత్రించిన చిత్రలోకం
లోకి చొచ్చుకుని పోయాను నీలిమబ్బు
లకు స్వర్ణ రేఖలు అంచులు దిద్దుకుంటున్నవి
సంధ్యారుణ కిరణాలు మెల్లిగా ప్రాకుతు
న్నవి ఆకాశంమాదకు నాయనమ్మనూ,
వంటయింటిని పూర్తిగా మరచిపోయి గగన
నీదుల్లో తేలిపోతున్నాను మహానంద
సాగరాల అగాధపు లోతుల్లో తొంగి
చూస్తున్నాను

ఇదే శాశ్వత ప్రపంచమేదే? ఇంత
అందాన్ని, పవిత్రతని, మానవులకు అంద

స్తమానమూ తల పగలకొట్టుకునేటంత పని
చేసి చుమటతో, అలసటతో-యింటికి
చేరటం మామూలు దినచర్య అడదయితే
అంటుతో మేదగరనుంచి సమస్తమయిన
అడచాకిరి చేసి, పిల్లల పోషణ చేసి చేసి,
విసిగి వేసారిపోయి, సుఖమెరుగని జీవితా
నికి అలవాటు పోతుంది సృష్టిలో
యెంత అందమున్నదో, యెంత గల్లదవము
న్నదో కనీసం ఆలోచించటాని కూడా
తీరిక వుండదు వారికి ఇంకా, దేవుడు
మేలుచేస్తే, యిరుగింటి విషయాలూ, పొరు
గింటి విషయాలూ-కథలుగా, కథానిక
లుగా, వర్ణించి వెచ్చుకోవటానికి కొంత
కాలం భద్రం చేయగలరు (నేను *Excep-*
tion అని చెప్పును ఆగ్రహించకండి)
కాస్తకవి అయితే, సామాన్య ప్రజానీకం

చూడని, చూడటా
నికి ప్రయత్నించు
కుండర ప్రపంచాన్ని
సృష్టించి లోకానికి

శ్రీమతి వేదవతీదేవి

రానిదిగా, అతిలోకంగా-సృష్టించాడెమి
భగవంతుడు? మన యెదుటనే యింత
అద్భుతమయిన అందాలు రాసులు పోసు
కుని ఇంద్ర చాపాల్లో, పశ్చిమాకాశపు
సువర్ణ రేఖల్లో, కుప్పలై కూర్చుండగా-
చూడలేమెందుకు? మలయ మారుతీపు
సారభ్యాల్లో, గంగతరంగిణీ మృదుస్వ
రాల్లో-వెల్లవలై పోతున్న-రామణీయ
కాలను, ఒదిలిపెట్టి, నాలుగు గోడలమధ్య
కృత్రిమ ప్రపంచాన్ని కల్పించుకుని,
యేమి సుఖం అనుభవిస్తున్నాం మనం?
దైవం అన్నీ సృష్టించి కూడా, మనకు
యింత సంకుచిత బుద్ధినిచ్చి, మాయ తెరల్లో
దింపుతున్నాడెందుకు?

కోకిల మధురా రావాల లోకన్న, పసి
వాళ్ళు కోదనస్వసుల్లో ఆనందమున్న
దేమి? సహజమైన, వాస్తవమైన విశాల
విశ్వంకన్నా, రాతిగోడలతో మూగుకు
పోయిన దొరబంగళాలలో అందమున్న
దేమి? చక్కమయిన, పరిపూర్ణమయిన,
మధుర ఫలాలలోకన్న, శివగపిండి పకోడీ
లలో రుచివున్నదేమి?

ఉదయం తేచినదగరనుంచి, మగవా
డైతే, బయట ప్రపంచంలోకి వెళ్లి, ప్రాధ

అంకితమిస్తాను చిత్ర కారుడయితే
కుంకో యెన్నో మధురభావాలు,
యెన్నో రమణీయదృశ్యాలు చిత్ర విచి
త్రంగా సృష్టించి ప్రపంచానికి సమర్పి
స్తాను కౌరీ మనకు అవన్నీ ఊణికానం
దాన్ని యిచ్చేవిగానే వుంటాయి మరు
నిమనంచుంచీ డబ్బూ, వ్యాపారమూ,

ఖరీదు రు 15/-లకు తగింపబడినది

పోస్తే జి ప్యాకింగు
రు 5/-లు అదనం
కొత్త నాజూకు
మాడలో చాలకాలం
వుండును
పోడిమిగలది
చాకి
“కాక్ బైట్
గార్వెల్వెట్”
ప్రకాశవంతమైన
పెలుతురునిచ్చును

ఈ తగింపుగర 15 రోజులకు మాత్రమే
GLOBE WATCH CO
(A. W.) P Box 6843, Calcutta 7

పిల్లలూ, ఉద్యోగాలూ-మన లోకమే మనకు!

స్వప్న జగత్తులో వున్న నాకు వినిపించింది ఒక కేక కోకిలారావం కాదు నాయనమ్మ కేక.

“అట్లా యెప్పుడూ పుస్తకం పెట్టుకు కూర్చుంటే పని యెట్లా అవుతుందే? అయినా ఆడపిల్లలకు చదువు, పుస్తకాలూ యేమిటమ్మా చోద్యం? మానాడు మేమేమీ యెరగం తమ్ముకు యిందాకనగా తిండికి వచ్చి కూర్చుంటే వాడి అతీగతీ చూడవాయెను వాడు చదువుకుంటున్నాడంటే వాడు మగబిడాయెను నీవుకూడా తగుదు నమ్మా అని పుస్తకం పెట్టుకుని కూర్చుంటే యెట్లా చెల్లుతుంది?”—దవడలు నొక్కుకున్నది నాయనమ్మ

భావ ప్రపంచపు మత్తుయింకా వదలనే లేదు నాయనమ్మ మాటలు బాగా అర్థం చేసుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ అర్థనిమిలిత నేత్ర నయినాను

“అ! అయ్యో అయ్యో! ఆకళ్ళేమిటమ్మా! మూయకుండా, తెరవకుండా అజేమి చూపే? ఎన్నడూ లేనిది యివాళ యిజేమి చోద్యమమ్మా? ఏమయినా పైత్యించిందో యేమి పాపమా! పలకనన్నా పలకదాయె నేనేం చేతునమ్మా!”—నాయనమ్మ అరుస్తున్నది

కవి తీసుకుపోయిన యే దివ్యలోకాల్లోనో విచారిస్తున్న నాకు యీ పొలికేకలు ములుకులవలె గ్రుచ్చుకున్నవి నాయనమ్మ

వాక్రవహానికి అన్నకట్టవలెనని చేసులు అన్యంగా త్రిప్పకూ,

“దిగిరాను, దిగిరాను, దివినుండి భువికి!”—సన్నగా, మధురంగా రాగంతీశాను నాయనమ్మ చేతిలో చేట జారి పోయింది కనుగ్రుడ్డు నిశ్చలంగా వుండి పోయాయి ఆముఖం యెంత తమాషాగా వున్నదో చెప్పలేను గుండెలు బాదుకుంటూ,

“అయ్యో నాయనో! పిల్లకి యేదో ఎట్టుకుంద్రా! డయ్యోమో పిశాచమో నేనేం చేతు నే తల్లి! ఆమాట లేమిటి? ఆ పాపేమిటి? మొత్తుకున్నా వాటికి అర్థం తెలవక పాడే! అసలు పిల్ల కళ్లు అట్లా తేలవేస్తున్నదేం?”

అన్నానికి వచ్చిన తమ్ముడూ, ఉలిక్కిపడి లేచివచ్చిన అమ్మా, పొరుగింటి రామాయమ్మ అంతా—చేరాడు నాచుట్టూ ఈ గందరగోళానికి నానుందర భావ ప్రపంచం దూరంగా తొలిగిపోయింది. మయూర నృత్యాలూ, మబ్బు తెరలూ, మలయ మారుతాలూ—నన్ను అడక్కుండానే కలవు పుచ్చుకున్నవి

“ఏమిటే మీ గోల?”—అన్నాను తెప్పరిల్లి “ఇంతకు ముందు నీవన్నమాట యేమిటే? ఏమిటో ‘దిగిరాను’ అంటూ వేమిటి? ఎక్కడనుంచి దిగిరావు? ఏమిటి కథ?” అన్నది నాయనమ్మ గ్రుక్క త్రిప్పకోకుండా

అప్పటికి కాని అర్థంకాలేదు సంగతి

“అదా, నాయనమ్మా! దివినుండి భువికి దిగిరా నన్నాను పుస్తకం చదువుకూ వుంటే స్వర్గంకో వున్నట్లుగా వుందంటే నమ్మతావు? ఆ స్వర్గంకోనుంచీ మళ్ళీ మన మామూలు ప్రపంచంలోకి దిగిరావాలంటే యెంతో కష్టంగా వుండి అట్లా అన్నాను నాయనమ్మా!”

“ఏడ్చివస్తే వుంది తెలివి! ఎంతపని చేశావూ! చదివి చదివి పెత్త్యం ప్రకోపించింది కామాల! అందుకే ఆడవాళ్ళకు చదువు వద్దన్నది వెనకటి వాళ్లు ఎక్కడకో వెల్లిందిట! అక్కడనుంచి దిగిరాదట! ఇక్కడ బ్రతికి వుండగానే ఎక్కడకో పోవట మేమిటి? సరే కాని, వేచం కట్టి పెట్టి, లేచి తమ్ముడికి అన్నం పెట్టు పొయ్యిమీద పాలు వున్నాయి తోడంటూ వేసిరా, బియ్యం ఏరుదూగాని”—నాయనమ్మ చేట ముందుకు లాక్కుని ఉమ్మురంటూ చతికిలపడ్డది

తమ్ముడూ, అన్నమూ, పొయ్యి, తోగంటూ—ప్రపంచంలోకి అమాంతంగా ఒక్కసారి వచ్చేకాను నీలాకాశపు అందాలను వదలిపెట్టి, సుధాచంద్ర చంద్రికాజ్యోత్స్నలను అడుగుకుండానే కలవుపెట్టి—దివినుండి భువికి జారిపడ్డాను! ★

ప్రపంచ ప్రఖ్యాత మద్రాసు నశ్యం

★
నాణ్యతయే
దానిమనత
★

★

★

★
ఒకసారి కొంటే
తిరిగి వదలిపెట్టరు
★

నశ్యములలో ఉత్తమమైనది పట్నం నశ్యమే కాని అత్యుత్తమమైనది, అందరూ కోరుచు, కారం, నాణ్యత, సువాసన గలది **ఆప్పాదురై నశ్యమే**

ఆ. ఆప్పాదురై ముదలియార్ & సన్

55, ఆచారప్పకో వీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 189, మద్రాసు-1

సముక్తమైన సంజ్ఞాగూడు

కాస్మస్ కస్మరీమాత్రలు	జింజిపే జ్యోత్స్నాకాంతక
కర్కస గోరొజనమాత్రలు	జ్యురెన్ సకల జ్యోరములకు
బాలక్స విరదనమాత్రలు	కాలరెక్సు కాలరా అశ్లేషము

తదితర మందులకై మాకు వ్రాయండి

సంజ్ఞాగూడు-పత్తెపారి

సోల్ విజంట్లు యువై టెడ్ కన్ సర్వన్, 54 బండ్ల వీధి, మద్రాస్, బెజవాడ దిపో సూర్యారావు పేట.